16/02/2022

Οι «Παραβολές» του Κυρίου ως πρότυπο ανθρώπινων σχέσεων – Σεμινάριο Επιμόρφωσης Κατηχητών-τριών

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Η έβδομη διαδικτυακή συνάντηση του Σεμιναρίου Επιμόρφωσης Κατηχητών-τριών, που συνδιοργανώνει το Ίδρυμα Ποιμαντικής Επιμορφώσεως της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών σε συνεργασία με το Ίδρυμα Νεότητος και Οικογένειας Ι.Α.Α πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα 14 Φεβρουαρίου 2022, με την ευλογία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος, κ. Ιερωνύμου Β΄.

Ο κ. Σωτήριος Δεσπότης, Καθηγητής στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών ανέπτυξε το θέμα: Οι «Παραβολές» του Κυρίου ως πρότυπο ανθρώπινων σχέσεων. Ξεκινώντας από την παρουσίαση ενός σύντομου βίντεο, το οποίο επιμελήθηκαν οι φοιτητές του τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας Ε.Κ.Π.Α., ο Καθηγητής ανέλυσε τη σημασία των Παραβολών του Κυρίου μας.

Ο περιοδεύων Ιησούς, σε αντίθεση με τους ραβίνους της εποχής του, δεν συνήθιζε να παραθέτει στις ομιλίες του προς τα πλήθη σωρεία γραφικών χωρίων ή τσιτάτα της παράδοσης των Πατέρων (του ισραηλιτικού έθνους), προκειμένου να εντυπωσιάσει τον όχλο της Γαλιλαίας. Προτιμούσε να χρησιμοποιεί απλές εικον(ολογ)ικές διηγήσεις, τις γνωστές Παραβολές. Μάλιστα σύμφωνα με τον Μκ. 4, 33 (// Μτ. 13, 34) ο Ιησούς ομιλούσε μόνον με παραβολές προκαλώντας το ακροατήριο είτε θετικά είτε αρνητικά.

104 (!) τέτοιες αφηγήσεις (αντί για 40 όπως ίσχυε μέχρι σήμερα) συγκεντρώθηκαν στην επίτομη συλλογή τους (Kompendium) που εκδόθηκε το 2007. Με αυτήν (τη συλλογή) (α) δεν γίνεται πλέον η κλασική διάκριση μεταξύ παραβολής-παρομοίωσης-παραδειγματικής διήγησης-αλληγορίας, (β) περιλαμβάνονται οι μέχρι πρότινος και θεωρούμενες αλληγορικές αφηγήσεις- παροιμίες του Κατά Ιωάννη μαζί με τα «αρχετυπικά» του λόγια (περί φωτός, λύχνου κ.ο.κ.) αλλά και (γ) αντίστοιχες ρήσεις του Ιησού που δεν σώζονται στα κανονικά Ευαγγέλια (άγραφα, απόκρυφο Ευαγγελίου του Θωμά).

Πρόκειται για μια ανεκτίμητη γκαλερί εικόνων που αποσκοπούν στο να ζωγραφίσουν/να αποτυπώσουν ηχητικά και οπτικά στην καρδιά ανάγλυφα σχεδόν αποκλειστικά ένα και μόνον θέμα που ακόμη και σήμερα μετά από τόσους αιώνες χριστιανισμού δεν μπορεί εύκολα να «μεταφραστεί» στη νεοελληνική: Παρουσιάζουν τη δυναμική πρό(σ)κληση της Βασιλείας, η οποία ήδη ανέτειλε μέσα από τη δική Του παρουσία εδώ και τώρα!

Μάλιστα εκπλήσσουν τον σημερινό «ξύλινο» θεολογικό λόγο, η παραστατικότητα, το χιούμορ αλλά και η δηκτικότητα ενίοτε του Ι. Χριστού. Αυτός, αιώνες πριν την αναστήλωση των εικόνων από την Ζ’ Οικουμενική Σύνοδο το 787 μ.Χ., με τις αφηγηματικές του μινιατούρες (δηλ. τις παραβολές) είχε αποδείξει ότι τελικά ο ανθρώπινος λόγος για τον υπέρλογο Θεό-Πατέρα δεν μπορεί να είναι «δογματικός» (με την έννοια των ορισμών) αλλά μόνον μεταφορικός και πάντα εικονικός-ποιητικός/παραστασιακός (performing). Η εικόνα (όρος που ανήκει και στο λεξιλόγιο του σύγχρονου management) δεν είναι μόνον «βίβλος αγραμμάτων». Ισούται με χίλιες λέξεις, αφού ταυτόχρονα διεγείρει τον όλο

άνθρωπο (εγκέφαλο, συναισθήματα), όλα τα όργανα της γνώσης ήτοι της αγάπης του Θεού (Μτ. 12, 28-34 κε.).

Στη συνέχεια ο κ. Δεσπότης ανέλυσε την Παραβολή του Ασώτου Υιού και την τοποθέτησε μέσα στο χωροχρόνο που αυτή ειπώθηκε, αλλά και τη θέση της μέσα στην ίδια την Καινή Διαθήκη. Ο Χριστός δεν εξωραϊζει τα γεγονότα και τα πρόσωπα μέσα από τις Παραβολές, ούτε και η Βίβλος διστάζει να προτάσσει τα τρωτά σημεία του ανθρώπου.

Μέσα από τις ερωτήσεις που ακολούθησαν, ο Καθηγητής είχε την δυνατότητα να αναπτύξει και πρακτικά το θέμα, αλλά και να προτείνει πλούσιο υλικό, που υπάρχει ήδη αναρτημένο σε διαδικτυακούς χώρους.

Στην επόμενη διαδικτυακή συνάντηση, που θα πραγματοποιηθεί συν Θεώ τη Δευτέρα 28 Φεβρουαρίου, θα μιλήσει ο Πρωτοπρεσβύτερος Αντώνιος Καλλιγέρης, Διευθυντής Διεύθυνσης Ποιμαντικής Γάμου και Οικογένειας Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών Εκπαιδευτικός – Συγγραφέας, με θέμα: “Διδάσκοντας για την έγγαμη σχέση άνδρα και γυναίκας στην Ορθόδοξη Εκκλησία”.